

● Miljøtilsynsplan 2022-2026

Miljøtilsynsplan for
virksomheder og
husdyrbrug i Bornholms
Regionskommune

BORNHOLMS
R E G I O N S K O M M U N E

Miljøtilsynsplan 2022-2026

Miljøtilsynsplan for virksomheder og husdyrbrug i Bornholms Regionskommune

Gyldighed

Denne plan meddeles efter § 3 miljøtilsynsbekendtgørelsen nr. 1536 af 9. december 2019 med senere ændringer.

Miljøtilsynsplanen er gældende fra 17. maj 2022 til 31. december 2026.

Kolofon: Bornholms Regionskommune; marts 2022
Journalnummer: 09.00.12P00 – 22/8451
Udarbejdet af: Center for Natur, Miljø og Fritid
Sagsbehandler: Helle Thers
Kortbilag: Geodatastyrelsen

Indhold

Indledning	4
Geografisk område	5
Vurdering af væsentlige miljøproblemer på virksomheder og husdyrbrug	6
Tilsynsindsats	6
Tilsynspligtige IED-virksomheder	6
Tilsynskampanjer	7
Udførelse af tilsyn	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Samarbejde med andre myndigheder	8
Erfa-samarbejde	8
Høring og offentliggørelse	8
Bilag 1. Liste over IED-virksomheder og landbrug	9

Indledning

I miljøtilsynsbekendtgørelsen¹ er der krav om, at kommunen skal udarbejde en tilsynsplan for miljøtilsyn på virksomheder og landbrug. Tilsynsplanen skal indeholde:

- en afgrænsning af det geografiske område, hvor kommunen fører miljøtilsyn.
- en generel vurdering af væsentlige miljøproblemer, som virksomheder/landbrug giver anledning til.
- en beskrivelse af tilsynsindsatsen og hvordan tilsyn forberedes og gennemføres.
- en beskrivelse af samarbejdsrelationer med andre myndigheder.
- en liste med angivelse af navn, adresse og CVR-nummer på IED-virksomheder og – landbrug.

IED-virksomheder er virksomheder med et særligt potentiale for udledning af luftformige eller flydende stoffer. De er omfattet af EU's direktiv om industrielle emissioner.

Tilsynsplanen offentliggøres og giver borgere, virksomheder og andre interesserede et indblik i kommunens prioriteringer og tilsynsindsats på miljøområdet. Udkastet til tilsynsplanen bliver sendt i høring, hvor enhver har ret til at komme med kommentarer.

Tilsynsplanen skal opdateres mindst hvert fjerde år.

Bornholms Regionskommune har på baggrund af miljøtilsynsbekendtgørelsen opdateret miljøtilsynsplanen for virksomheder og husdyrbrug. Miljøtilsynsplanen gælder for henholdsvis virksomheder og husdyrbrug inden for Bornholms Regionskommunes ressortområde.

Planen er gældende fra 17. maj 2022 – 31. december 2026.

Har du spørgsmål til miljøtilsynsplanen er du velkommen til at kontakte:

Bornholms Regionskommune
Center for Natur, Miljø og Fritid
Skovløkken 4
3770 Allinge
nmf@brk.dk

Bornholms Regionskommune den 17. maj 2022

¹ Bekendtgørelse nr. 1536 af 9. december 2019 om miljøtilsyn.

Geografisk område

Miljøtilsynsplanen gælder for hele Bornholms Regionskommune, som vist på figur 1, og dækker et areal på 587 km². Bornholms Regionskommune ligger i Østersøen og har ikke grænser til andre kommuner.

Figur 1: Bornholms Regionskommune

Øen har en kyststrækning på 158 kilometer og er kendetegnet ved en fantastisk naturrigdom. Bornholm er landets mest skovrige kommuner, med Danmarks tredjestørste skov Almindingen midt på øen. Skov, strand, klipper og idylliske byer samt ikke at forglemme de helt enestående højlyngsområder er sammen med vandfaldene og sprækkedalene karakteristiske for Bornholm.

Bornholms Regionskommune har store og decentrale grundvandsforekomster til vandforsyningen samt borgere og erhvervsliv i kommunen. Dette stiller store krav til beskyttelsen af vandindvindingsområderne, da disse er særligt sårbare overfor forurening. Områderne er defineret som "områder med særlige drikkevandsinteresser."

Vurdering af væsentlige miljøproblemer på virksomheder og husdyrbrug

Langt hovedparten af de industrivirksomheder der er i Bornholms Regionskommune er relativt små og miljømæssigt relativt ukomplicerede sammenlignet med den industri, der er i andre dele af landet.

Miljøpåvirkningen fra industrivirksomhederne er derfor tilsvarende lille. Kommunens IE-virksomheder, som kan give anledning til miljømæssige udfordringer, er underlagt krav til udledning og egenkontrol.

Bornholms Regionskommune er karakteriseret ved at have mange autoværksteder, garageanlæg/vognmandsvirksomheder og maskinværksteder. De største miljøpåvirkninger fra denne type og øvrige virksomheder i kommunen er udledning af miljøskadelige stoffer til luft, vandmiljø og jord, samt genevirkninger i form af støj, støv og lugt.

På husdyrbrugsområdet har vi mange forskellige typer af husdyrbrug. Det er Bornholms Regionskommunes vurdering, at det overvejende er opbevaring og håndtering af husdyrgødning, der er den største kilde til forurening. Herudover er der ofte risiko for forureninger fra oplag af ensilage.

Ved henvendelser fra borgere omkring miljøforhold på virksomheder eller husdyrbrug foretages der ved normale omstændigheder et fysisk tilsyn, med mindre henvendelsen vurderes at være af underordnet betydning, jf. miljøbeskyttelsesloven.

Ved akutte forureninger har regionskommunen en miljøvagtordning², der har til formål at opspore forureningskilder, hvor den ikke er kendt i forvejen, rådgive indsatslederen, samt sikre dokumentation for forureningen.

Tilsynsindsats

Kravet om miljøtilsyn omfatter virksomheder og husdyrbrug der fremgår af miljøtilsynsbekendtgørelsens §1 stk. 2, samt de virksomheder, der er beskrevet i Brugerbetalingsbekendtgørelsens³ bilag 1, og uddybes nedenfor.

Tilsynspligtige IED-virksomheder

En oversigt over tilsynspligtige IED-virksomheder og husdyrbrug i Bornholms Regionskommune fremgår af bilag 1.

IED-virksomheder og husdyrbrug er omfattet af EU-direktiv for industrielle emissioner (IE-direktivet). Med andre ord er det en række virksomheder og husdyrbrug, hvor der er øget risiko for forurening. Af husdyrbrug er det alle de store svinebesætninger. Kommunen er tilsynsmyndighed på de IED-virksomheder der fremgår af oversigten. Der ligger flere IED-virksomheder i Bornholms Regionskommune, men disse er Miljøstyrelsen tilsynsmyndighed for (eksempelvis Danish Crown, Rønne).

Af oversigten fremgår kun de virksomheder og husdyrbrug som kommunen skal føre regelmæssigt tilsyn med, jf. IE-direktivet. Herudover findes der en lang række andre virksomheder og landbrug som kommunen fører tilsyn med i forbindelse med lovpligtige basis tilsyn, kampagner og klager.

Bornholms Regionskommune har foretaget en risikoscoreing af alle tilsynspligtige virksomheder og husdyrbrug i overensstemmelse med bestemmelserne i miljøtilsynsbekendtgørelsen.

² Miljøvagtordningen er ikke fulddækkende døgnet

³ Bekendtgørelsen nr. 1519 af 29/06/2021 om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn

I miljørisikovurderingen opereres der med 5 vurderingsparametre:

1. Miljøledelse, systematik og miljøforbedringer
2. Regelefterlevelse
3. Oplag (farlighed, mængde og tilstandsform samt risiko for uheld med husdyrgødning,)
4. Aktuel emission (farlighed, mængde og spredning samt husdyrbrugs størrelse)
5. Sårbarhed (opgjort som afstand til følsomme områder)

I Bornholms Regionskommune er der pr. 212 landbrug og 643 små og mellemstore erhvervsvirksomheder, som kommunen skal miljørisikovurdere.

Kommunen gennemfører regelmæssige basistilsyn på alle tilsynspligtige virksomheder og husdyrbrug henholdsvis hver 3. eller hvert 6. år. Ved basistilsyn gennemgås alle virksomhedens/husdyrbrugets miljøforhold.

Ud over basistilsyn skal kommunen gennemføre prioriterede tilsyn med de virksomheder/husdyrbrug, der ud fra risikoscoren udgør en særlig miljørisiko. Formålet med de prioriterede tilsyn er at der rettes fokus mod nogle af de indsatser, der giver "mest miljø for pengene". Et prioriteret tilsyn skal som minimum fokusere på det miljøforhold, der er særligt vigtigt på stedet, men det kan også være et samlet tilsyn.

Tilsynskampanjer

Bornholms Regionskommune skal gennemføre mindst to tilsynskampanjer hvert år. Kampanjerne kan rettes mod en branche, et miljøtema eller et geografisk område. Der skal én gang årligt offentliggøres en samlet konklusion på indsatsen ved kampanjetilsynene.

Sådan udføres et tilsyn

Bornholms Regionskommune fører tilsyn med at reglerne på miljøområdet overholdes. Det gælder såvel den overordnede nationale lovgivning, som regler fastsat i regulativer og forskrifter, samt vilkår fastsat i godkendelser og tilladelser.

Fremgangsmåden for gennemførelse af et miljøtilsyn er stort set den samme, hvad enten det drejer sig om et tilsyn på en virksomhed eller et husdyrbrug. Som udgangspunkt udføres tilsyn som et fysisk tilsyn på virksomheden eller husdyrbruget og varsles, i overensstemmelse med retssikkerhedsloven⁴. Dog kan der forekomme uvarslede tilsyn, hvor kommunen skønner det nødvendigt, jf. samme lov.

Efter varslingen gennemføres tilsynet sammen med ejeren eller dennes repræsentant. På tilsynet gennemgås virksomhedens eller husdyrbrugets miljømæssige forhold. Det primære mål med tilsynene er at forebygge forurening. Derfor er der særlig fokus på overholdelse af miljølovgivningen. Er der u hensigtsmæssige eller direkte ulovlige forhold orienteres der om dette ved selve tilsynet. Efter tilsynet udarbejder regionskommunen et tilsynsbrev, som sendes til virksomheden eller husdyrbruget. Tilsynsbrevet indeholder oplysninger om de forhold der er blevet gennemgået på tilsynet. Sammen med tilsynsbrevet fremsendes eventuelle håndhævelser til virksomheden/husdyrbruget. Det oplyses, hvad der agtes offentliggjort. Herefter offentliggøres konklusionen af tilsynet på Danmarks Miljøadministration (www.dma.mst.dk).

Ud over den løbende offentliggørelse af tilsynsrapporter, skal kommunen hvert år indberette oplysninger vedrørende miljøtilsyn til Miljøstyrelsen, som for eksempel antal håndhævelser på henholdsvis virksomheder

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 1121 af 12. november 2019 om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter.

og landbrug i det forgangne tilsyns år. Bornholms Regionskommunes tilsynsindberetninger ligger tilgængelig på Digital Miljøadministration.

Samarbejde med andre myndigheder

Hovedparten af tilsynene udføres af en eller to sagsbehandlere fra miljøgruppen i Center for Natur, Miljø og Fritid. I særlige komplicerede sager kan inddrages flere sagsbehandlere fra andre grupper. En kompliceret sag, som eksempelvis en forureningssag, hvor forureningen har bredt sig til overfladevand, grundvand eller naturarealer kræver ofte flere forskellige kompetencer.

Hvis kommunen i forbindelse med det daglige arbejde bliver bekendt med ulovlige forhold, der ikke hører under kommunens ressortområde, vil kommunen underrette den rette myndighed.

Dette gør sig særligt gældende på naturbeskyttelsesområdet og planområdet, hvor kommunen har pligt til at indberette ulovlige forhold. Ligeledes har kommunen pligt til at viderebringe en skriftlig henvendelse, som ikke vedrører deres sagsområde til rette myndighed, jf. forvaltningsloven⁵.

ERFA-samarbejde

Bornholms Regionskommune har sammen med en række andre kommuner nedsat et ERFA-samarbejde på virksomheds- og landbrugsområdet. Her udveksles erfaringer fra det daglige arbejde.

Høring og offentliggørelse

Udkast til tilsynsplanen har været offentliggjort i 4 uger på Bornholms Regionskommunes hjemmeside fra den 23. marts til 20. april 2022. Her har borgene i Bornholms Regionskommune haft mulighed for at kommentere planen.

Høringen har ikke givet anledning til ændringer i planen. Den endelige miljøtilsynsplan offentliggøres på Digital Miljøadministration (www.dma.mst.dk)

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 Forvaltningsloven.

Bilag 1. Liste over IED-virksomheder og landbrug.

Navn	Adresse	Postnummer	By
Landbrug			
Ndr. Ellebygård	Kirkeskolevej 9	3751	Østermarie
Myrebygård	Vestermarievej 89	3720	Aakirkeby
Gamlevældegård	Gamlevældevej 31	3760	Gudhjem
Klinthus	Bossevejen 10	3720	Aakirkeby
Ø. Kirkebogård	Pederskervejen 10	3730	Nexø
Vellensbygård	Vellensbyvejen 1	3700	Rønne
Pæregård	Gudhjemvej 44	3760	Gudhjem
Ladegård	Ladegårdsvej 6	3700	Rønne
St.Dammegård	Splitsgårdsvej 35, Klemensker	3782	Klemensker
Ågård	Bukkevadsvejen 8	3720	Aakirkeby
Langemyregård	Trassevejen 1	3720	Aakirkeby
Bjerregård	Søndre Landevej, Aakirkeby 77	3720	Aakirkeby
Krusegård	Knarregårdsvej 15	3790	Hasle
Kirkelunde	Skolevej, Nyker 8	3700	Rønne
Koosgård	Ibskervej 30	3730	Nexø
Gamlevældegård	Gamlevældevej 44	3760	Gudhjem
Sandegård	Saltunavej 1	3751	Østermarie
Simblegård	Simblegårdsvej 6	3790	Hasle
Nørregård	Brandsgårdsvejen 17	3730	Nexø
Bukkegård	Slotsvejen 5	3730	Nexø
Brogaard	Søndre Landevej, Aakirkeby 49	3720	Aakirkeby
Stålegård	Kirkebyvej 28	3700	Rønne
Brændegård	Grammegårdsvej, Østermarie 4	3751	Østermarie
St. Krusegård	Grødbyvejen 2	3720	Aakirkeby
Brunsgård	Hovedgårdsvejen 6	3720	Aakirkeby
St. Muregård	Bedegadevej 44	3782	Klemensker
Ø. Skovgård	Nexøvej 72	3720	Aakirkeby
Il. Grammegård	Grammegårdsvej, Aakirkeby 18	3720	Aakirkeby
Lillegård	Præstegårdsvejen, Vestermarie 3	3700	Rønne
Borggård og Stenbaltregård	Bukkevadsvejen 7A og Pederskervejen 29	3720	Aakirkeby
Skadegård	Lyrsbyvej 40	3740	Svaneke
Virksomheder			
Hasle Refratories A/S	Kanegaardsvej 1	3700	Rønne
Fish Pro Denmark A.m.b.A	Østre Kajgade 1	3730	Nexø

